

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА

Про підсумки здійснення самооцінювання якості освітньої діяльності закладу освіти у 2024-2025 н.р. за напрямом 2. «Система оцінювання учнів»

Відповідно до Законів України «Про освіту» (стаття 41, частини 3 ст.48) та «Про повну загальну середню освіту» (стаття 42), Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 16 січня 2020 року №54, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 року за №154/34437, Методики оцінювання освітніх і управлінських процесів ЗЗСО, наказу МОН України «Про затвердження методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у ЗЗСО» від 30.11.2020 №1480, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти у Орловецькому закладі загальної середньої освіти I-III ступенів Городищенської міської ради Черкаської області схваленого педагогічною радою (протокол № 2 від 28.10.2019), згідно з наказом по закладу освіти від 19.09.2024 №134 «Про створення робочої групи та проведення самооцінювання за напрямком «Система оцінювання здобувачів освіти у 2024-2025 навчальному році», з річним планом роботи Орловецького ЗЗСО I-III ступенів на 2024-2025 н.р., у закладі освіти проведено самооцінювання якості освіти за напрямом «Система оцінювання навчальної діяльності учнів» за затвердженими критеріями, індикаторами оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

Самооцінювання здійснювалося за трьома вимогами: 2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання результатів навчання. 2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти. 2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання.

У анкетуванні взяли участь 16 педагогів, 29 учнів 9-11 класів та 39 батьків учнів 1-11 класів.

Робочою групою було встановлено, що у закладі освіти наявна відкрита прозора і зрозуміла для здобувачів освіти система оцінювання їх навчальних досягнень. Критерії оцінювання оприлюднені на сайті закладу освіти.

72,4% учні отримують від вчителів інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень, 27,6% отримують лише у разі звернення до вчителя.

На запитання «У який спосіб ви отримуєте інформацію про критерії оцінювання результатів вашого навчання» 27,6% учнів відповіли, що від учителя на початку навчального року, 10,3% - від учителя перед вивченням нової теми, 17,2% - від учителя на початку кожного уроку, 20,7% - ознайомлюється на веб сайті закладу освіти, 24,1% ознайомлюється за допомогою інформаційних стендів в навчальних кабінетах.

На запитання «Чи орієнтуєтесь ви у запропонованих учителем критеріях оцінювання навчальних досягнень?» 48,3% учнів відповіли так, 48,3% - іноді, 5,4% - ні.

87,2 % батьків знають де знайти інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання результатів навчання дітей, 48,7% батьків отримують цю інформацію на батьківських зборах, 51,3% - від дитини, 46,2 % - на сайті закладу освіти та сайті МОН, 41% - індивідуально від учителя.

87,5% учителів адаптують критерії МОН до умов роботи закладу, а 43,8% використовують виключно рекомендації МОН, 12,5% розробляють власні, зокрема спільно з дітьми. На запитання « Чи залучаєте учнів до спільного розроблення критеріїв оцінювання окремих видів діяльності на уроці?» 12,5% учителів відповіли, що постійно, 12,5% - часто, 56,3% - іноді, 18,8% - рідко.

Учителі розробляють компетентнісні завдання для проведення оцінювання, застосовують формувальне оцінювання, що передбачає відстеження індивідуального поступу учня, практикують само та взаємооцінювання. За компетентнісного підходу учителями 1 - 11 класів оцінюється не обсяг засвоєних знань сам по собі, а те, як ці знання використовуються для вирішення прикладних завдань здобувачами освіти. Процес впровадження вчителями закладу освіти компетентнісного підходу в систему оцінювання вивчався шляхом спостереження за проведенням навчальних занять.

48,3% учнів вважають, що їх оцінюють справедливо та об'єктивно, 44,8% учнів у більшості випадків вважають, що їх оцінюють справедливо та об'єктивно, 6,9% вважають, що їх у більшості випадків оцінюють несправедливо.

92,3 % батьків стверджують, що учителі переважно справедливо оцінюють навчальні досягнення дітей.

У закладі здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти, систематично проводяться моніторингові дослідження, за результатами яких здійснюється аналіз результатів навчання, приймаються рішення щодо їх коригування.

Двічі на рік проводиться підсумкове моніторингове дослідження оцінювання результатів навчальних досягнень учнів. Основною метою такого дослідження є виявлення об'єктивного та раціонального підходу до оцінювання навчальних досягнень учнів з боку вчителя, простеження системності в оцінюванні учнів, динаміки їх навчальних досягнень. Для моніторингу системи оцінювання навчальних досягнень учнів використовуємо такі основні джерела: результати моніторингових досліджень навчальних досягнень учнів у вигляді стандартизованих тестів або у інших формах завдань, підсумкове оцінювання учнів у класному журналі.

Систему формувального оцінювання активно впроваджують у закладі 93,8% вчителів, поточного 81,3%, самооцінювання – 68,8%, 56,3% - взаємооцінювання.

44,8 % учителів інформують учнів про критерії оцінювання ще до початку оцінювання, за що дитини отримав певні бали. 48,3% - перед вивченням кожної теми, 6,9% вчителів дуже рідко попередньо пояснюють вимоги.

На думку учнів у закладі 44,8% учителів оцінюють навчальні досягнення з метою відстеження індивідуального поступу здобувачів освіти, 75,9% визначення рівня знань, умінь та навичок учнів, 24,1% - невідомо з якою метою.

Педагоги спрямовують учнів до того, щоб вони визначали собі освітні цілі, формулювали очікування від власної роботи. Для оцінювання учнів учителі застосовують поточне, формувальне, підсумкове оцінювання, а також самооцінювання та взаємооцінювання. Учителі відзначили, що надають підтримку учням, шляхом групових консультацій, впровадження різнорівневих вправ, творчих пошукових завдань, застосування зразків відповідей, підготовки дітей до різних конкурсів, олімпіад, розміщення допоміжного матеріалу в гугл класі, заохочення до навчання.

Учителі відзначають, що спостерігають особистісний поступ учнів, і він залежить від наполегливості самого учня, застосування інноваційних форм навчання, мотивації вчителя та учнів, запобігання побоюванню помилитися, створення ситуації успіху, систематичної роботи учителя, учнів і батьків.

Система оцінювання спрямована на формування в учнів відповідальності за своє навчання, здатності до самооцінювання, взаємооцінювання. 75,9% учнів відзначили, що результати їхнього навчання залежать від їхньої праці та наполегливості, 37,8% - від праці їх батьків, які мотивують їх до навчання, 44,8 % - від рівня викладання, 13,8% - від обладнання та інтер'єру школи, 10,3% - від об'єктивного/необ'єктивного оцінювання.

Учителі в системі оцінювання результатів навчання використовують прийоми самооцінювання і взаємооцінювання здобувачів освіти. Навчають учнів об'єктивно оцінювати себе, маючи цілі, яких вони повинні досягти в процесі навчання, та зрозумілі критерії оцінювання, оцінювати власну компетентність, реагувати у відповідь, сприймати оцінку інших та обговорювати її, самостійно регулювати власну навчальну діяльність.

68,8 % відсоток вчителів використовують прийоми самооцінювання, 56,3 % - взаємооцінювання, 93,8 % -формувальне, 81,3% - поточне.

34,5% учнів зазначили, що під час занять вони здебільшого здійснюють самооцінювання результатів своєї роботи, 5,4% - постійно це роблять, 62,1% - ніколи.

За результатами спостереження за навчальними заняттями вивчення документації та опитування учасників освітнього процесу встановлено, що у закладі освіти забезпечується відкритість і прозорість інформації про систему оцінювання результатів навчання учнів. Однією із складових системи оцінювання здобувачів освіти у закладі освіти є вивчення стану педагогічної діяльності та рівень навчальних здобутків учнів з навчальних предметів, що передбачають не лише відстеження результатів навчальної діяльності кожного учня, а й заходи щодо їх коригування. У 1-4-х класах учителі початкової школи аналізують досягнення кожного учня за попередньо розробленими формами свідчення досягнень учнів, у 5-11-х класах педагоги здійснювали оцінювання за 12-бальною шкалою протягом I, II семестру, річне оцінювання – за результатами I,II семестру, а також проводили аналіз індивідуальних досягнень кожного здобувача освіти.

За результатами моніторингів здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти, визначаються чинники впливу на отриманий результат, приймаються рішення щодо їх коригування. У закладі освіти здійснюється моніторинг щодо здобуття освіти учнями, які навчаються за домашньою (сімейною) формою, що позитивно позначається на якості освітньої діяльності учнів та вчителів. З метою впровадження системи формувального оцінювання учнів проведена відповідна робота: ознайомлено педагогів з основними принципами формувального оцінювання, питання розглянуто на

засіданнях педагогічної ради, творчих об'єднань учителів 1-11 класів. За результатами спостереження за навчальними заняттями встановлено, що більшість вчителів застосовують у своїй роботі систему оцінювання, що ґрунтується на компетентісному підході, техніками якого досконало володіють вчителі початкової школи. Найчастіше педагоги використовують техніки самооцінювання та взаємооцінювання учнів, підтримують зворотний зв'язок із учнями із застосуванням сигнальних знаків, проведення тестових форм робіт, рідше використовують завдання та напрями діяльності з можливістю рівневого вибору.

Згідно з планом роботи закладу освіти на 2024-2025 навчальний рік адміністрація здійснила вивчення стану педагогічної діяльності та рівень навчальних здобутків учнів 1-11 класів з навчальних предметів: української мови та літератури, історії, хімії, основ здоров'я та ЗБД, фізичної культури, математики, також було проведено класно-узагальнббчий контроль у 5 та 9 класах.

Аналіз відвіданих уроків учителів, спостереження за взаємодією «учитель-учень», результати проведених робіт моніторингового дослідження засвідчили, що педагоги відповідально ставляться до проведення навчальних занять, мають якісну науково-теоретичну підготовку, на уроках використовують сучасні інноваційні форми і методи навчання, працюють над розвитком аналітичного, образного мислення учнів. Учителі приділяють посилену увагу роботі з кожним учнем, створюють ситуацію успіху, використовуючи диференційований підхід до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, забезпечуючи сприятливі умови для навчання і розвитку здібностей здобувачів освіти.

Показником якості роботи педагогів є рівень якості навчальних досягнень учнів. Заступник директора з навчально-виховної роботи Федоряка Т.В. здійснює моніторингове дослідження рівня якості навчальних досягнень учнів, проводить рейтинг атестації класів, здійснює порівняльний аналіз середнього балу та якості навчальних досягнень учнів кожного класу, аналізує академічну успішність учнів за I, II семестри та навчальний рік з кожного предмету окремо.

Моніторингове дослідження якості навчальних досягнень учнів 5-11 класів за 2024-2025 н.р.:

1. Атестовано - 110

2. Не атестовано - 49

1 клас - 13

2 клас - 13

3 клас - 11

4 клас - 12

3. Навчається:

На 12 - 0

10-12 - 9

7-12 - 26

4-12 - 61

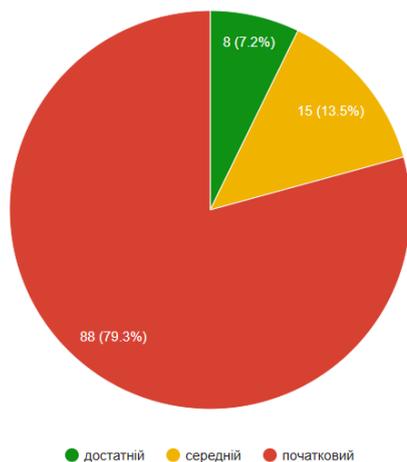
1-6 - 0

1-3 - 0

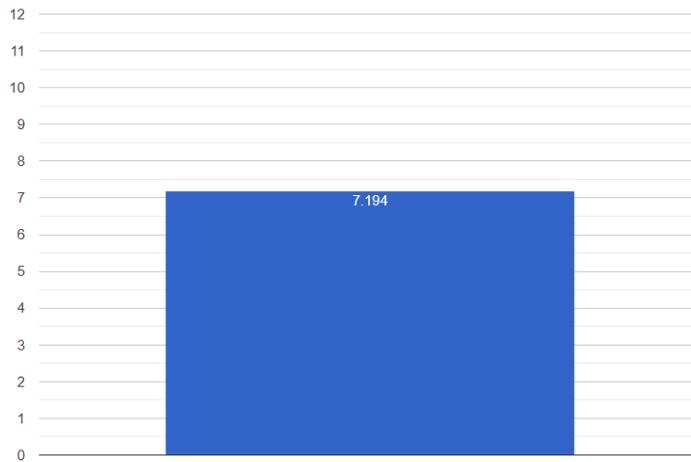
1-12 - 14

Якісний показник - 32%.

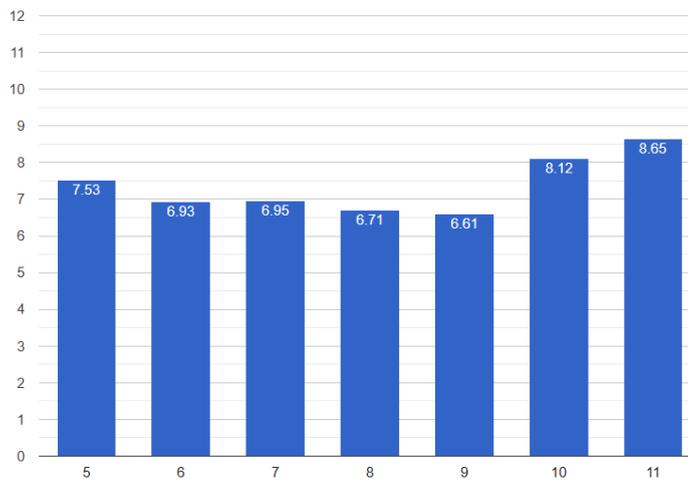
Діаграми успішності учнів за рівнями (в цілому по школі)

Рейтинг успішності Орловецького ЗЗСО I-III ступенів

Рейтинг успішності 5-11 класів

Динаміка успішності школи II семестр (2024-2025) порівняно з I семестром (2024-2025)

Відповідно до рейтингу успішності 5-11 класів найвищий в учнів 11 класу.

Аналіз отриманих результатів, який був проведений на засіданнях творчих об'єднань та засіданні педагогічної ради, показав об'єктивні та суб'єктивні причини підвищення та зниження показників якості навчальних досягнень учнів у цьому навчальному році. Проаналізувавши показники якості навчальних досягнень учнів окремо по класах, адміністрація дійшла висновку, що в кожному класі є резерв учнів, які б могли досягти вищого рівня. Загальний показник якості навчальних досягнень учнів 5-11 класів

свідчить, що більшість учителів-предметників враховують попередні рекомендації щодо ширшого впровадження інноваційних форм і методів у структуру сучасного уроку, формують пізнавальну активність учнів; прищеплюють прагнення до самостійної пошукової діяльності; розвивають у учнів мотиви обов'язку і відповідальності у навчанні.

У закладі освіти здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти, приймаються рішення щодо їх коригування. Помітний позитивний результат цих рішень, зокрема, спостерігається покращення результатів навчальної діяльності учнів: за підсумками 2024-2025 н.р. 5 учнів (5% від загальної кількості) нагороджено Похвальними листами, 2 учням 9-х класів вручено свідоцтва про здобуття базової загальної середньої освіти з відзнакою. За високі досягнення у навчанні 1 учень отримав свідоцтво про здобуття повної загальної середньої освіти з відзнакою.

За висновками робочої групи із забезпечення вивчення та оцінювання якості освіти, переважна більшість опитаних (93% педагогів) зазначили, що у своїй роботі використовують різні прийоми формуального оцінювання. Це підтверджено у ході спостереження за навчальними заняттями. Більшість учнів (51%) за результатами анкетування вважають, що вчителі під час навчальних занять аргументують виставлення оцінок, здійснюють аналіз помилок та визначають шляхи покращення результатів навчання учнів, а також педагоги відстежують індивідуальний прогрес учнів.

Водночас близько 34% опитаних шляхом анкетування учнів зазначають, що лише в окремих випадках або у разі звернення до вчителів, педагоги аргументують виставлені оцінки, здійснюють аналіз допущених помилок, визначають шляхи покращення результатів навчання та заохочують до подальшого навчання.

За результатами оцінювання освітнього середовища визначено рівні оцінювання за вимогами: 2.1.

Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання результатів навчання – достатній.

2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти – достатній.

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання - достатній.

Загалом за напрямом II «Система оцінювання здобувачів освіти» відповідає достатньому рівню оцінювання якості освітньої діяльності.

Виходячи з вищезазначеного, робоча група із забезпечення вивчення та оцінювання якості освіти в закладі освіти запропонувала:

1. Учителям закладу освіти:

1.1. Систематично ознайомлювати здобувачів освіти із критеріями і нормами оцінювання навчальних досягнень, конкретизувати їх у залежності від виду виконуваних завдань чи навчальних предметів.

1.2. Використовувати прийоми самооцінювання або взаємооцінювання учнів з метою формування у здобувачів освіти навичок аналізу власного прогресу через відзначення сильних і слабких сторін.

1.3. Запровадити у практику роботи розроблення спільно з учнями критеріїв оцінювання.

1.4. Мотивувати учнів, стимулювати їхню навчальну діяльність, застосовуючи інноваційні технології, зокрема, проєктні технології, що забезпечують інтеграцію ключових компетентностей із різних предметів і видів діяльності; ігрові технології, які формують навички розв'язувати творчі завдання на основі вибору альтернативних варіантів; технології особистісно зорієнтованого, диференційованого, компетентнісного навчання; інтерактивні технології, тощо.

1.5. Забезпечувати справедливе об'єктивне оцінювання навчальних досягнень учнів відповідно до критеріїв, правил і процедури оцінювання здобувачів освіти.

● 2. Керівникам творчих об'єднань провести засідання творчих об'єднань, тренінги щодо впровадження формуального оцінювання, використання різних прийомів, надання зворотного зв'язку від учителя до учня у різних формах щодо сприйняття, розуміння та засвоєння ними навчального матеріалу, що дозволять учням побачити власний індивідуальний поступ.

